

Co-funded by
the European Union

Embracing EU corporate social responsibility:
challenges and opportunities of business-
society bonds transformation in Ukraine

101094100 - EECORE - ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-UA-IBA

<https://eecore.snau.edu.ua/>

СЕРТИФІКАТНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
СОЦІАЛЬНЕ
ПІДПРИЄМНИЦТВО
2023

SNAU

University that
studies life

13.06.2023 14.00 EEST

Олена Дяченко

[https://eecore.snau.edu.ua/komanda-proiektu/olena-](https://eecore.snau.edu.ua/komanda-proiektu/olena-diachenko/)

[diachenko/](https://eecore.snau.edu.ua/komanda-proiektu/olena-diachenko/)

УВАГА! ВЕДЕТЬСЯ ПРЯМА ТРАНСЛЯЦІЯ ТА ЗАПИС ЗАХОДУ НА **YOUTUBE**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- 1. Інклюзивний світ навколо нас**
- 2. Соціальне підприємництво як нова форма бізнесу**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Війна в Україні стрімко збільшує кількість людей, які належать до соціально вразливих категорій населення, — ветеранів, переселенців, дітей-сиріт, людей з інвалідністю, малозабезпечених

Держава не завжди має ресурс та можливість миттєво та точно реагувати на виклики сьогодення

Тому виникає потреба у розвитку особливого типу підприємств, які належать до соціального підприємництва.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Поняття «інклюзія»

(англ. *Inclusion* – включення; франц. *inclusif* – той, хто включає в себе; лат. *include* – заключаю, включаю)

- означає процес активного включення в суспільні стосунки всіх осіб незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних, культурних, мовних, національних та інших особливостей.

Соціальна інклюзія - це збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі, коли кожна людина сприймається суспільством як індивідуальність і має можливість повноцінно брати в ньому активну участь.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Інклюзивне підприємництво є інноваційним інструментом подолання негативних тенденцій соціально-економічного розвитку країн, дієвим механізмом розв'язання тих соціальних проблем суспільства, які не може вирішити держава та ігнорують підприємці.

Термін «інклюзивний бізнес» (inclusive business) вперше запропонований Всесвітньою радою підприємців зі сталого розвитку (World Business Council for Sustainable Development).

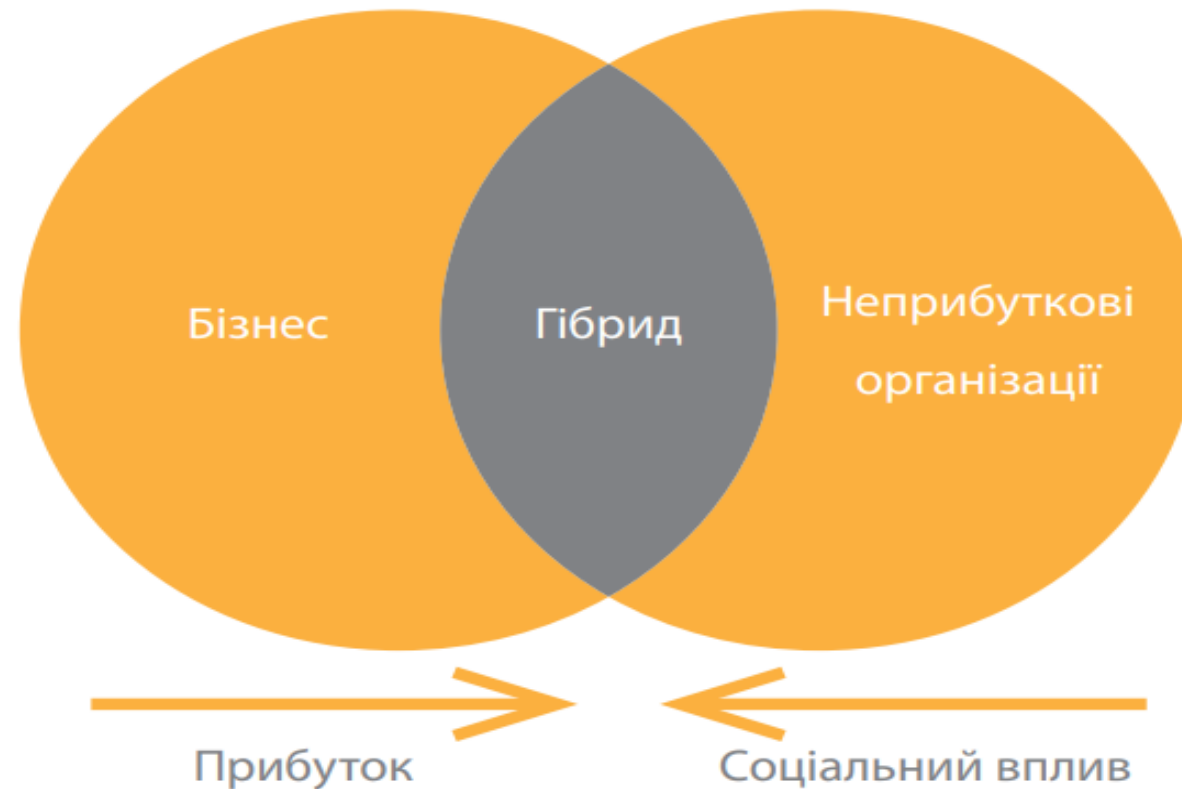

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

У чому полягає різниця «інклюзивного бізнесу» та некомерційних і благодійних організацій ?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

«інклюзивний бізнес» – це економічно доцільна схема ведення підприємницької діяльності, що включає малозабезпечене населення як споживачів, покупців, працівників, виробників і підприємців і забезпечує взаємовигідний розвиток для всіх її учасників.

Creating Value for all: Strategies for Doing Business with the Poor

«інклюзивний розвиток підприємництва в сучасних умовах розглядається як політика щодо забезпечення можливості започаткування власного бізнесу чи самозайнятості для всіх груп населення»
проекті Резолюції конференції «Інклюзивний розвиток бізнесу»

«соціальне підприємництво» - стратегія та процес допомоги людям з різними формами інвалідності та/або складним економічним і соціальним положенням в організації підприємницької діяльності за допомогою: бізнес-планування; використання індивідуалізованої мети розвитку бізнесу та планування підтримки; доступу до фінансових ресурсів; використання ресурсів державний і приватних партнерів, що працюють спільно на основі консенсусу.

(Г. Шахін (G. Shaheen) та М. Тіхіч (M. Tihic))

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

**Основна мета функціонування і розвитку
інклюзивних підприємств – це вирішення
основної соціальної проблеми – підвищення
рівня добробуту населення**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Соціальне підприємництво як нова форма бізнесу

Терміни «соціальне підприємництво» (англ. social entrepreneurship) і «соціальний підприємець» (англ. social entrepreneur) вперше згадуються в 1960-1970-х роках в англomовній літературі, присвяченій питанням соціальних змін].

Вони увійшли в широкий ужиток в 1980-х роках, як вважається, завдяки популяризації з боку американського бізнес-консультанта і менеджера Білла Дрейтона, якого часто називають «хрещеним батьком соціального підприємництва».

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

«Соціальне підприємництво» це широкий спектр різноманітних підприємств, які: мають чітку соціальну мету; отримують значну частину своїх доходів від торгівлі; реінвестують більшу частину свого прибутку у реалізацію соціальної місії

M. Richardson

Потенціал СП дозволяє вирішувати ті проблеми, які в силу різних факторів не готові вирішувати ні комерційний, ні державні сектори економіки.

Це стосується здебільшого таких сфер, як охорона здоров'я, культура, освіта, задоволення інших соціальних потреб населення.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Сутність соціального підприємництва

В основі соціального підприємництва лежить поняття «підприємництво», тобто ініціативна самостійна діяльність (самоорганізація по суті) громадян, спрямована на отримання прибутку або особистого доходу, що здійснюється від свого імені, під свою майнову відповідальність або від імені та під юридичну відповідальність юридичної особи .

СП – це новаторська діяльність, спочатку спрямована на вирішення чи пом'якшення соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності та стійкості .

Завданням СП є вирішення соціальних проблем інноваційним методом, за рахунок створення самовідтворювального механізму надання соціальних благ.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Значимість соціальної інновації – її цінність – визначається здатністю задоволення соціальних потреб одержувача послуги новим, зручним йому, способом.

Найважливішим результатом СП є зростання соціальної доданої вартості інновації – підвищення якості життя населення за рахунок:

- ✓ Дотримання (досягнення) мінімальних стандартів якості життя;
- ✓ знаходження нових способів вирішення соціальної проблеми;
- ✓ синергетичного ефекту взаємодії ресурсів та самоорганізації споживачів послуг.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Основні критерії соціального підприємства:

- соціальна місія;
- підприємницький підхід;
- інноваційність (новаторство у вирішенні соціальної проблеми, нова комбінація ресурсів, нова послуга для регіону);
- Соціальна додана вартість – здатність товару відкривати доступ до певних споживчих споживчих мереж.
- тиражованість;
- самоокупність та фінансова стійкість.

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Порівняльна характеристика окремих видів підприємництва

Види Ознаки	Комерційне підприємництво	Соціальне підприємництво	Інклюзивне підприємництво	Благодійність
Основна мета діяльності	Отримання прибутку	Вирішення соціальних проблем суспільства	Отримання прибутку для вирішення соціальних проблем суспільства	Вирішення соціальних проблем суспільства
Тип структури	Комерційна структура	Соціально-орієнтована структура	Комерційна соціально-орієнтована структура	Соціально-орієнтована структура
Вид фінансування	Власний дохід, який прагнуть максимізувати	Власний дохід або зовнішні джерела фінансування	Власний дохід, який прагнуть максимізувати	Зовнішнє фінансування (гранти та пожертви)
Прибуток	Прибуток розподіляється серед власників або акціонерів	Прибуток реінвестується	Прибуток частково розподіляється серед власників, частково реінвестується, а частково спрямовується на вирішення соціальних проблем	Діяльність неприбуткова
Залежність від зовнішніх джерел фінансування	Залучення капіталу у вигляді інвестицій	Потребує залучення зовнішніх джерел фінансування	Залучення капіталу у вигляді інвестицій	Фінансується виключно за рахунок зовнішніх джерел
Характер витрат	Витрати спрямовуються на розвиток бізнесу	Витрати спрямовуються на вирішення соціальних проблем	Витрати спрямовуються на розвиток бізнесу та вирішення соціальних проблем	Витрати спрямовуються на вирішення соціальних проблем

